

มารู้จักกับระบบจีเอสพี (GSP) กันเถิด

สุรัชย์ สุพรประสิทธิ์

การที่ประเทศกำลังพัฒนาส่วนใหญ่ประสบปัญหาการขาดดุลการค้า น่าจะมีสาเหตุอย่างน้อย 2 ประการ ได้แก่ ประการแรก เนื่องจากปัจจัยภายในประเทศกำลังพัฒนาเอง โดยสินค้าส่งออกส่วนใหญ่เป็นสินค้าเกษตรกรรม ซึ่งมักประสบปัญหาด้านราคา ด้านคุณภาพ และตัวของสินค้าเกษตรกรรม เก็บรักษาไว้ได้ไม่นาน เมื่อเทียบกับสินค้าทางด้านอุตสาหกรรมที่สามารถเก็บรักษาได้นาน คุณภาพสูง และผลิตได้ครั้งละมาก ๆ สินค้าเกษตรจึงอยู่ในสภาพเสียเปรียบสินค้าอุตสาหกรรม ประการที่สอง เป็นปัจจัยจากภายนอกประเทศกำลังพัฒนา ในช่วงที่ภาวะเศรษฐกิจโลกซบเซา ประเทศทั้งหลาย โดยเฉพาะประเทศพัฒนาแล้วมักจะดำเนินนโยบายการค้าระหว่างประเทศไปในลักษณะปกป้องผลประโยชน์ของประเทศตน โดยใช้มาตรการทางด้านภาษีศุลกากร การกำหนดโควตา และการห้ามนำสินค้าเข้าสำหรับสินค้าบางประเภท นอกจากนี้ประเทศกำลังพัฒนายังเผชิญกับการแข่งขันอย่างรุนแรงจากประเทศผู้ส่งออกที่เป็นประเทศพัฒนาแล้วอีกด้วย จากสาเหตุดังกล่าวข้างต้นทำให้ประเทศกำลังพัฒนาตกอยู่ในฐานะเสียเปรียบการค้าระหว่างประเทศ และอาจจะเป็นสาเหตุหนึ่งที่เศรษฐกิจภายในประเทศกำลังพัฒนาไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร เมื่อประเทศพัฒนาแล้วนำระบบการให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร เป็นการทั่วไป (จีเอสพี) มาใช้ จึงนับเป็นการเปิดโอกาสให้ประเทศกำลังพัฒนาสามารถส่งสินค้าออกไปขายแข่งในประเทศที่ให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรได้กว้างขวางยิ่งขึ้น ดังนั้น จึงเป็นการสมควรที่ผู้ส่งออก ผู้ผลิต และผู้สนใจทั่ว ๆ ไปควรให้ความสนใจและทำความเข้าใจกับระบบจีเอสพีให้มากยิ่งขึ้น

จีเอสพีคืออะไร

จีเอสพี (Generalized System of Preferences) คือ ระบบที่ให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร เป็นการทั่วไปของประเทศพัฒนาแล้วสำหรับสินค้าส่งออกของประเทศกำลังพัฒนา สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรดังกล่าวอาจจะอยู่ในรูปของการลดหย่อนภาษีศุลกากรหรือการยกเว้นภาษีศุลกากร ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประเภทของสินค้าและประเทศผู้ให้จีเอสพีเอง โดยทั่วไปประเทศที่ให้จีเอสพีจะไม่เรียกร้องผลประโยชน์อื่นใด เป็นการแลกเปลี่ยนตอบแทน แต่ทั้งนี้ประเทศที่ให้จีเอสพีอาจจะยกเลิการให้จีเอสพีแก่สินค้านำเข้ารายการใดรายการหนึ่งหรือแก่ประเทศใดประเทศ

หนึ่งก็ได้หากสินค้ารายการนั้นก่อให้เกิดผลเสียหายแก่เศรษฐกิจในประเทศผู้ให้จีเอสพีหรือมิได้
เป็นไปตามเงื่อนไขที่ประเทศผู้ให้จีเอสพีกำหนดไว้

ประวัติของจีเอสพี

เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2507 ประเทศพัฒนาแล้วซึ่งเป็นสมาชิกขององค์การ
เพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organization for Economic Co-
operation and Development-OECD) ได้ร่วมกันพิจารณาว่า หากปล่อยให้การค้าระหว่าง
ประเทศพัฒนาแล้ว กับประเทศกำลังพัฒนาดำเนินไปตามสภาพของตนเอง ประเทศกำลังพัฒนา
ย่อมจะเสียเปรียบทางด้านการค้าแก่ประเทศพัฒนาแล้วอย่างแน่นอน สภาพเศรษฐกิจของประเทศ
กำลังพัฒนามักจะตกต่ำลง เป็นลำดับ ดังนั้น ประเทศพัฒนาแล้วจึงร่วมกันเสนอให้ความช่วยเหลือ
แก่ประเทศกำลังพัฒนาผ่านทางคณะกรรมการประชุม เรื่องการค้าและการพัฒนาของสหประชาชาติ
(United Nations Conference on Trade and Development-UNCTAD) ในการประชุม
ของ UNCTAD เมื่อปี 2511 ได้ข้อสรุปว่า ประเทศพัฒนาแล้วตกลงให้ความช่วยเหลือในรูปของ
ภาษีศุลกากรแก่สินค้าส่งออกหลายรายการจากประเทศกำลังพัฒนา หรือที่เรียกว่าระบบการให้
สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร เป็นกาวทั่วไป (จีเอสพี)

ประเทศพัฒนาแล้วที่ตกลงให้จีเอสพีแก่ประเทศกำลังพัฒนามีจำนวน 24 ประเทศ
ได้แก่ เบลเยียม เยอรมนีตะวันตก ฝรั่งเศส อิตาลี ลักเซมเบิร์ก เนเธอร์แลนด์ กรีซ
สหราชอาณาจักร ไอร์แลนด์ เดนมาร์ก ออสเตรีย ออสเตรเลีย บัลแกเรีย แคนาดา
เซโกสโลวะเกีย ฟินแลนด์ ฮังการี ญี่ปุ่น นิวซีแลนด์ นอร์เวย์ โปแลนด์ สวิตเซอร์แลนด์
สหรัฐอเมริกา และสหภาพโซเวียต โครงการจีเอสพีเริ่มใช้ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2514
โดยมีกลุ่มประเทศประชาคมเศรษฐกิจยุโรป (ขณะนั้นมีสมาชิกเพียง 6 ประเทศ คือ เบลเยียม
เยอรมนีตะวันตก ฝรั่งเศส อิตาลี เนเธอร์แลนด์ ลักเซมเบิร์ก) เป็นกลุ่มแรกที่ให้จีเอสพี
แก่ประเทศกำลังพัฒนา โครงการจีเอสพีในระยะแรกมีอายุสั้นสุดในปลายปี 2523 ส่วนโครง
การจีเอสพีในระยะต่อมาเริ่มตั้งแต่ปี 2524-2533

ผู้ส่งออกกับระบบจีเอสพี

การให้จีเอสพีของประเทศพัฒนาแล้วนั้น มีการกำหนดเงื่อนไขต่าง ๆ ไม่เหมือน
กันทุกประเทศ สินค้ารายการหนึ่งอาจได้รับจีเอสพีจากประเทศหนึ่ง แต่อีกประเทศหนึ่งอาจงด

เว้นการให้จีเอสพีก็ได้ สินค้ารายการใดจะได้รับจีเอสพีหรือไม่ ผู้ส่งออกจะต้องตรวจดูเงื่อนไขจากประเทศนั้น ๆ เป็นสำคัญ โดยทั่วไปประเทศต่าง ๆ มักจะกำหนดเงื่อนไขดังต่อไปนี้ให้ผู้ส่งออกปฏิบัติ คือ

1. ผู้ส่งออกต้องตรวจดูว่า สินค้าที่ส่งออกนั้นจัดอยู่ในพิกัดอัตราศุลกากรระบบ CCCN* (Customs Cooperation Council Nomenclature) หรือไม่ ในบางประเทศ อาทิ สหรัฐอเมริกา แคนาดา และสหภาพโซเวียต กำหนดพิกัดอัตราศุลกากรเป็นแบบเฉพาะของตนเองซึ่งแตกต่างจากระบบ CCCN ถ้าหากสินค้าส่งออกจัดอยู่ในพิกัดอัตราศุลกากรระบบ CCCN แล้ว ต้องพิจารณาต่อไปว่าสินค้าส่งออกนั้นจัดอยู่ในพิกัดอัตราศุลกากรใดและพิกัดอัตราศุลกากรนั้น ๆ อยู่ในข่ายได้รับจีเอสพีจากประเทศผู้ให้หรือไม่

2. เมื่อผู้ส่งออกทราบว่า สินค้าส่งออกของตนที่อยู่ในพิกัดอัตราศุลกากรระบบ CCCN อยู่ในข่ายได้รับจีเอสพีแล้ว ขั้นตอนต่อไปที่ผู้ส่งออกจะต้องพิจารณา ก็คือ สินค้านั้นจะต้องเป็นไปตามกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดของสินค้า (Rule of Origin) กล่าวคือ สินค้าที่อยู่ในข่ายได้รับจีเอสพีจะต้องผลิตขึ้นภายในประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งได้รับจีเอสพีจากประเทศพัฒนาแล้ว โดยใช้วัตถุดิบทั้งหมดในประเทศกำลังพัฒนา หรือใช้วัตถุดิบหรือส่วนประกอบบางส่วนหรือทั้งหมดจากต่างประเทศ การกำหนดเงื่อนไขเช่นนี้เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่า ผลประโยชน์ของจีเอสพีจะตกแก่ประเทศกำลังพัฒนาอย่างแท้จริง สินค้าที่มีแหล่งกำเนิดในประเทศอื่นจะไม่ได้รับจีเอสพี

ในกรณีที่ใช้วัตถุดิบทั้งหมดในประเทศกำลังพัฒนาผลิตสินค้าส่งออก ปัญหาในเรื่องแหล่งกำเนิดของสินค้าจะไม่เกิดขึ้น แต่สำหรับกรณีที่ใช้วัตถุดิบหรือส่วนประกอบจากต่างประเทศผลิตสินค้าส่งออก ผู้ส่งออกจะต้องพิจารณาต่อไปว่า ในขบวนการผลิตสินค้าส่งออก

* ระบบ CCCN เป็นระบบการจัดกลุ่มสินค้าตามลักษณะวัตถุดิบที่นำมาผลิตและสินค้าที่ได้รับการจัดจำแนกออกนั้นจะได้รับการระบุชื่อเป็นรหัสตัวเลข เพื่อสะดวกในการคิดภาษีศุลกากร การค้นหา ตลอดจนการบันทึกสถิติ การจัดกลุ่มสินค้านี้กลุ่มประเทศในยุโรปได้นำมาใช้เป็นครั้งแรกเมื่อปี 2498 ระบบ CCCN จัดจำแนกสินค้าได้น้อยชนิดกว่าระบบ SITC (The Standard International Trade Classification) ที่เป็นระบบจัดกลุ่มสินค้าตามประเภทของสินค้าที่ขึ้นอยู่กับชนิดของสินค้านั้น ๆ เช่น สินค้าประเภทอาหาร เคมีภัณฑ์ เครื่องมือในการขนส่ง เป็นต้น

วัตถุดิบ หรือส่วนประกอบจากต่างประเทศซึ่งใช้ในการผลิตมีการแปรสภาพไปอย่างไร ถ้าวัตถุดิบหรือส่วนประกอบจากต่างประเทศมีการแปรสภาพอย่างเพียงพอ (Processing Criterion) ก็ถือว่าสินค้าที่ผลิตได้มีแหล่งกำเนิดในประเทศ การพิจารณาเรื่องการแปรสภาพอย่างเพียงพอหรือไม่ต้องอาศัยหลักเกณฑ์ 2 ประการดังต่อไปนี้ คือ

ประการแรก หลักเกณฑ์เกี่ยวกับกระบวนการผลิต (the process criterion) ในกรณีทั่วไป การผลิตสินค้าชนิดหนึ่งซึ่งต้องใช้วัตถุดิบหรือส่วนประกอบจากต่างประเทศจะมีการแปรสภาพอย่างเพียงพอก็ต่อเมื่อพิกัดอัตราศุลกากรของสินค้าที่ผลิตได้ต้องมีความแตกต่างไปจากพิกัดอัตราศุลกากรของวัตถุดิบหรือส่วนประกอบจากต่างประเทศที่ใช้ผลิตสินค้าชนิดนั้น อย่างไรก็ตาม ในบางกรณีความแตกต่างของพิกัดอัตราศุลกากรมิได้แสดงถึงการแปรสภาพอย่างเพียงพอ หรือแม้พิกัดอัตราศุลกากรจะไม่แตกต่างกัน แต่ก็ถือว่ามี การแปรสภาพอย่างเพียงพอได้ บางประเทศจึงได้กำหนดข้อยกเว้นในเรื่องเหล่านี้ไว้ดังนี้ คือ ข้อยกเว้นแรก กระบวนการผลิตบางอย่างจะให้สินค้าที่มีการแปรสภาพอย่างไม่เพียงพอ แม้ว่าพิกัดอัตราศุลกากรของสินค้าที่ผลิตได้จะแตกต่างจากวัตถุดิบหรือส่วนประกอบจากต่างประเทศที่ใช้ในการผลิต แต่จะกำหนดอัตราส่วนสูงสุดของมูลค่าวัตถุดิบหรือส่วนประกอบนำเข้าแทนซึ่งเรียกว่า List A จึงจะถือว่าสินค้าที่ผลิตได้มีการแปรสภาพอย่างเพียงพอ เช่นการนำหนังดิบเข้าจากต่างประเทศมาทำการฟอก แม้พิกัดอัตราศุลกากรของหนังที่ฟอกแล้วจะเปลี่ยนแปลงไปจากพิกัดอัตราศุลกากรของหนังดิบ แต่ก็ไม่ถือว่ามีการแปรสภาพอย่างเพียงพอ เป็นต้น ข้อยกเว้นที่สอง เป็นการผ่อนปรนเกี่ยวกับเรื่องการเปลี่ยนแปลงพิกัดอัตราศุลกากรซึ่งเรียกว่า List B โดยถือว่าสินค้าบางประเภทแม้จะมีพิกัดอัตราศุลกากรในระดับเดียวกับวัตถุดิบหรือส่วนประกอบที่นำเข้าจากต่างประเทศ ซึ่งใช้ในการผลิต แต่ก็ให้ถือว่ามี การแปรสภาพอย่างเพียงพอ เช่น งาม้าง ที่ยังมีได้ตกแต่งกับเครื่องประดับงาม้าง แม้สินค้าทั้งสองรายการจะอยู่ในพิกัดอัตราศุลกากรระดับเดียวกัน แต่ก็ถือว่ามี การแปรสภาพอย่างเพียงพอ

ประการที่สอง หลักเกณฑ์เกี่ยวกับมูลค่าเพิ่ม (Value-added criterion) ประเทศที่ใช้หลักเกณฑ์มูลค่าเพิ่ม เป็นตัวกำหนดว่าสินค้าส่งออกจะมีการแปรสภาพอย่างเพียงพอหรือไม่ เช่น ออสเตรเลีย แคนาดา นิวซีแลนด์ สหรัฐอเมริกา และกลุ่มประเทศสังคมนิยมยุโรปตะวันออก หลักเกณฑ์นี้จะกำหนดไว้ว่าสัดส่วนของวัตถุดิบหรือส่วนประกอบจากต่าง

ประเทศซึ่งนำมาใช้ในการผลิตต้องไม่เกินร้อยละ เท่าไรของมูลค่าสินค้าที่ผลิตได้ หรือบางประเทศกำหนดว่า มูลค่าของแรงงานและวัตถุดิบในประเทศต้องเกินกว่าร้อยละ เท่าไรของต้นทุนจากโรงงาน ตัวอย่างเช่น แคนาดา กำหนดสัดส่วนของวัตถุดิบที่นำเข้ามาจากต่างประเทศที่ใช้ในการผลิตต้องไม่เกินร้อยละ 40 ของมูลค่าผลผลิตขั้นสุดท้าย (รวมกำไรไว้แล้ว) ส่วนออสเตรเลียและนิวซีแลนด์กำหนดมูลค่าของแรงงานและวัตถุดิบในประเทศต้องเกินกว่าร้อยละ 50 ของต้นทุนจากโรงงาน (ไม่รวมกำไรและต้นทุนทางอ้อมอื่น ๆ)

อย่างไรก็ตาม บางประเทศได้ผ่อนปรนเกี่ยวกับวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตโดยใช้ระเบียบว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าแบบสะสม (Cumulation) กล่าวคือ วัตถุดิบที่นำเข้าระหว่างสมาชิกภายในกลุ่มประเทศที่มีข้อตกลงทางการค้า เช่น กลุ่มประเทศภาคีอาเซียน (ประกอบด้วยอินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย) ให้ถือเสมือนว่าเป็นวัตถุดิบของประเทศผู้ผลิตสินค้าส่งออกเอง ทั้งนี้ เพื่อให้ประเทศผู้รับจีเอสพีสามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขการขอรับจีเอสพีได้มากยิ่งขึ้น เช่น ประเทศไทยนำวัตถุดิบจากประเทศมาเลเซียเข้ามาทำการผลิต ก็ให้ถือเสมือนว่าวัตถุดิบที่นำเข้านั้น เป็นวัตถุดิบในประเทศไทยเอง เป็นต้น ประเทศที่ใช้ระเบียบว่าด้วยแหล่งกำเนิดแบบสะสมก็มีญี่ปุ่น ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ฯลฯ นอกจากนี้บางประเทศอาจใช้ระเบียบแบบส่วนประกอบจากประเทศผู้ให้สิทธิพิเศษ (Donor Country Content) ภายใต้ระเบียบนี้ถือว่าวัตถุดิบที่นำเข้ามาจากประเทศผู้ให้จีเอสพี เป็นวัตถุดิบในประเทศของผู้รับจีเอสพี ประเทศที่ใช้ระเบียบนี้ ได้แก่ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ แคนาดา และญี่ปุ่น

๓. การกำหนดโควตา (quota) เมื่อผู้ส่งออกได้พิจารณาว่า สินค้าส่งออกที่อยู่ในข่ายได้รับจีเอสพี มีคุณสมบัติตรงตามกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดของสินค้าแล้ว เรื่องที่จะต้องพิจารณาต่อไป ก็คือ การกำหนดโควตา ประเทศพัฒนาแล้วจะคำนึงถึงเรื่องการจ้างแรงงานหรือความเติบโตของอุตสาหกรรมในประเทศมิให้ได้รับผลเสียหายจากการให้จีเอสพี ในกรณีนี้ประเทศผู้ให้จีเอสพีจะใช้การกำหนดโควตามาเป็น เครื่องคุ้มครองป้องกัน โดยกำหนดว่าในรอบปีหนึ่ง ๆ สินค้ารายการใดจะนำเข้ามาในประเทศผู้ให้จีเอสพีได้ไม่เกินจำนวนที่กำหนดไว้ บางประเทศมีการกำหนดโควตาดังกัน เป็นรายวัน รายเดือน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับรายการสินค้าที่นำเข้ามาส่งผลกระทบกระเทือนต่อเศรษฐกิจภายในประเทศผู้ให้จีเอสพีรุนแรงมากน้อยเพียงใด การกำหนดโควต้ามักจะคำนวณจากตัวเลข GNP และมูลค่าการนำเข้าสินค้า สำหรับในกรณีที่มีการนำเข้าสินค้าเกินโควตา ประเทศผู้ให้จีเอสพีจะเก็บภาษีจากสินค้าส่วนที่เกินโควตาในอัตราปกติ

อย่างไรก็ตาม มีกรณีพิเศษสำหรับโควตาของกลุ่มประเทศประชาคม เศรษฐกิจยุโรป กล่าวคือ ถ้าโควตาของประเทศใดประเทศหนึ่งในกลุ่มประเทศประชาคม เศรษฐกิจยุโรป เต็ม ผู้ส่งออกสามารถเลี่ยงโดยส่งสินค้าไปยังประเทศสมาชิกอื่นที่มีโควตาเหลืออยู่ สินค้าที่ส่งไปนั้นจะถูกส่งต่อไปยังประเทศที่มีโควตาเต็มได้ เช่น ถ้าจะส่งสินค้าไปประเทศเยอรมนีตะวันตก ซึ่งมีโควตาเต็ม ผู้ส่งออกสามารถส่งสินค้าดังกล่าวไปยังเมืองท่าของฝรั่งเศสหรืออิตาลีได้ถ้าโควตาของทั้งสองประเทศนี้เหลืออยู่ เมื่อเจ้าหน้าที่ศุลกากรได้ทำการตรวจสอบเกี่ยวกับโควตาเรียบร้อยแล้ว สินค้าเหล่านี้จะถูกส่งไปยังประเทศเยอรมนีตะวันตกต่อไป

4. หลังจากผู้ส่งออกได้ตรวจสอบสินค้าว่ามีคุณสมบัติครบใน เรื่องพิกัดอัตราศุลกากร แหล่งกำเนิดของสินค้าและการกำหนดโควตา เงื่อนไขที่ประเทศผู้ให้จี.เอส.พี.กำหนดต่อไปก็คือ สินค้าส่งออกจะต้องถูกขนส่งโดยตรงจากประเทศผู้ผลิตไปยังประเทศผู้ให้จี.เอส.พี. สินค้าส่งออกนั้นจึงจะมีสิทธิ์ได้รับจี.เอส.พี. สำหรับในกรณีที่มีความจำเป็นจริง ๆ เช่น ภูมิประเทศของประเทศผู้ส่งออกไม่อำนวยแก่การขนส่ง สินค้าส่งออกต้องส่งผ่านประเทศที่สามแล้ว ก็ให้สินค้านั้นอยู่ภายใต้การควบคุมของศุลกากรในประเทศที่ส่งผ่าน โดยสินค้านั้นจะต้องไม่ถูกนำไปซื้อขายในท้องตลาดหรือใช้บริโภค นอกจากนั้นสินค้านั้นต้องไม่มีการดำเนินการอื่นใดนอกเหนือจากการขนถ่ายสินค้า ยกเว้นการดำเนินการเพื่อการเก็บรักษาสินค้าดังกล่าวให้คงสภาพที่ดีไว้เท่านั้น

5. เมื่อปรากฏว่าสินค้าส่งออกปฏิบัติตามระเบียบของประเทศผู้ให้จี.เอส.พี.แล้ว ผู้ส่งออกควรคำนึงถึงเรื่องส่วน เหลื่อมของอัตราภาษีว่ามีมากน้อยเพียงไร ส่วนเหลื่อมของอัตราภาษี คือ ความแตกต่างระหว่างอัตราภาษีปกติที่ใช้กับชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง (Most Favorable Nation) กับอัตราภาษีในระบบจี.เอส.พี. ความแตกต่างนี้ยังมีมากเท่าไร ความได้เปรียบของผู้ส่งออกในการ เสนอราคาขายหรือโอกาสในการทำกำไรของผู้ส่งออกย่อมมีมากขึ้น เท่านั้น ส่วนเหลื่อมนี้มีระดับตั้งแต่ร้อยละ 4-5 จนถึงร้อยละ 20 สำหรับในกรณีผู้ส่งออกต้องการเจาะตลาดสินค้าใหม่ ๆ ขยายตลาดสินค้าให้กว้างขวางขึ้นและหวังผลทางการค้าในระยะยาวแล้ว แม้ส่วน เหลื่อมของอัตราภาษีจะมีเพียง เล็กน้อยก็มักไม่มีความสำคัญนัก

6. เกี่ยวกับเรื่องอื่น ๆ ผู้ส่งออกจะต้องจัดเตรียมเอกสารต่าง ๆ ตามที่ประเทศผู้ให้จี.เอส.พี.กำหนดให้พร้อม เช่น หนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าแบบ เอ (Form A)

ซึ่งในบางครั้ง เอกสารต่าง ๆ เหล่านี้อาจก่อให้เกิดความยุ่งยากและสับสนแก่ผู้ส่งออกจนทำให้พลาดโอกาสได้รับจีเอสพีไป นอกจากนี้ผู้ส่งออกยังต้องติดตามการเปลี่ยนแปลงของระบบจีเอสพีอย่างใกล้ชิด เพราะระบบจีเอสพีจะมีผลกีดกันเมื่อประเทศที่ให้จีเอสพีได้ขอทำความตกลงปลดภาระผูกพันอื่น ๆ โดยเฉพาะข้อผูกพันตามกฎหมายข้อบังคับของแกตต์ (ข้อตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า) แล้ว

สรุป

ประเทศพัฒนาแล้วได้นำระบบจีเอสพีมาใช้ตั้งแต่ปี 2514 เป็นต้นมา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปิดโอกาสให้ประเทศกำลังพัฒนาสามารถส่งสินค้าออกไปขายได้เพิ่มขึ้นทั้งปริมาณและประเภทสินค้า ภายใต้เงื่อนไขต่าง ๆ ที่ประเทศผู้ให้จีเอสพีเป็นผู้กำหนดขึ้นซึ่งเงื่อนไขมักจะแตกต่างกันไปตามแต่ละประเทศผู้ให้จีเอสพี ประเทศกำลังพัฒนาควรทำการเจรจาต่อรองกับประเทศผู้ให้จีเอสพี เกี่ยวกับประเภทสินค้าที่จะให้จีเอสพีให้มากที่สุด โดยเฉพาะสินค้าทางด้านเกษตรซึ่งมักจะได้รับจีเอสพีเป็นจำนวนมากอยู่แล้ว แม้ระบบจีเอสพีจะเข้ามาเป็นเวลานานกว่าสิบปี แต่ปรากฏว่าการส่งออกจากประเทศไทยโดยอาศัยระบบจีเอสพียังอยู่ในขอบเขตจำกัด ดังนั้น การเผยแพร่ระบบจีเอสพีให้ผู้ส่งออกได้รู้ถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับจากระบบจีเอสพีและชักชวนผู้ส่งออกให้ใช้สิทธิพิเศษจากระบบจีเอสพีในการส่งออก รวมทั้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกแก่ผู้ส่งออกโดยเฉพาะในเรื่องเอกสารให้ด้วยแล้ว ก็น่าจะเป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยเปิดประตูทางการค้าระหว่างประเทศของไทยให้กว้างขวางมากขึ้น และส่งผลดีต่อภาวะเศรษฐกิจในประเทศในที่สุด

เอกสารอ้างอิง

1. สุดารัตน์ ดุลยอนุกิจ, คู่มือการส่งออกภายใต้ระบบสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรเป็นการทั่วไป, ฝ่ายสิทธิประโยชน์ทางการค้า กรมการค้าต่างประเทศ
2. ระบบการให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรเป็นการทั่วไป (GSP), ฝ่ายสิทธิประโยชน์ทางการค้า กรมการค้าต่างประเทศ
3. พิศาล มโนสิกุล, GSP (สหรัฐอเมริกา-ไทย) : ยังไม่แพร่หลายเท่าที่ควร, สรุปข่าวธุรกิจ ธนาคารกสิกรไทย, ฉบับวันที่ 1-15 พฤษภาคม 2523 หน้า 19-24,
4. พวงเพชร ลีมิตรกุล, การให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรเป็นการทั่วไป,

สรุปข่าวธุรกิจ ธนาคารกสิกรไทย, ฉบับวันที่ 16-28 กุมภาพันธ์ 2522 หน้า 15-22.

5. เมธา, การใช้สิทธิพิเศษส่งสินค้าออกนอก, หนังสือพิมพ์ข่าวพาณิชย์,
วันหยุดสวดที่ 30 เมษายน 2524

6. กัญญา, สิทธิพิเศษที่พึงได้รับจากระบบ GSP, ไทยแลนด์ธุรกิจ, เมษายน
2523 ฉบับที่ 15 ปีที่ 2

จาก : รายงานเศรษฐกิจ ธนาคารกสิกรไทย จำกัด กรกฎาคม 2526